

УДК 330.131.7(043.2)

Управління ризиками інвестиційних проєктів як фактор підвищення ефективності господарської діяльності підприємства

Вітвіцький А.А.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності менеджмент (менеджмент організацій і адміністрування),
факультет менеджменту, бізнесу та публічного адміністрування,
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Ґжицького», м. Львів

Анотація: У роботі розглядаються основні етапи виникнення ризиків у проєктній діяльності, їхній вплив на ефективність господарської діяльності підприємства та можливі методи мінімізації. Виділено ключові категорії ризиків. Окрема увага приділена стратегіям управління ризиками, що включають їх ідентифікацію, оцінку, моніторинг і застосування інструментів зниження негативного впливу.

Ключові слова: проєктна діяльність, проєктний ризик, ризик, управління ризиками.

Інвестиційні проєкти є важливим елементом господарської діяльності підприємств, проте їх реалізація супроводжується високим рівнем ризиків. Тривалість життєвого циклу, багатосуб'єктність, комплексність і міжнародний характер проєктів створюють значні виклики для управління.

Діяльність, пов'язана з розробленням, фінансуванням та реалізацією інвестиційних проєктів, є важливою складовою господарської діяльності підприємств. Ефективність цих процесів безпосередньо залежить від рівня управління ризиками, оскільки проєктна діяльність має підвищений рівень невизначеності та складності.

До основних факторів, що впливають на ефективність господарської діяльності в межах інвестиційних проєктів, належать: тривалість життєвого циклу проєкту, що вимагає довгострокового фінансування та стратегічного планування; багатосуб'єктність, яка ускладнює координацію дій між усіма учасниками; комплексність проєкту, що охоплює різні галузі, включаючи наукову, фінансову та виробничу сфери; міжнародний характер, який додає вплив регуляторних та економічних особливостей різних країн.

В Україні рівень інвестиційних ризиків залишається високим, що впливає на привабливість підприємств у залученні капіталу. Проєктні ризики можуть зменшити загальну ефективність господарської діяльності підприємства, зокрема його фінансові результати, рентабельність та конкурентоспроможність. Вони можуть виникати на різних етапах реалізації проєкту: доінвестиційна фаза (ризики, пов'язані з підготовкою проєкту та

пошуком фінансування); інвестиційна фаза (затримки будівництва, перевищення кошторису, проблеми з постачанням ресурсів; фаза пусконаладжувальних робіт (технічні несправності, якість обладнання; операційна фаза (коливання ринкової кон'юнктури, законодавчі зміни, зміни попиту).

Ефективне управління ризиками є важливим інструментом підвищення ефективності господарської діяльності підприємства. Його основними завданнями є: ідентифікація ризиків та їх класифікація за рівнем впливу на фінансові та операційні показники підприємства; розробка заходів мінімізації (страхування, диверсифікація, оптимізація бізнес-процесів); моніторинг і контроль ризиків на всіх етапах реалізації проєкту.

До найпоширеніших ризиків у проєктній діяльності належать фінансові, управлінські, виробничі, юридичні та адміністративні ризики, кожен із яких може вплинути на стабільність підприємства. Використання сучасних методів оцінки ризиків, а також впровадження цифрових технологій у процес управління проєктами, дозволяє підприємствам покращити свою господарську діяльність та підвищити рівень прибутковості.

Таким чином, ефективне управління ризиками інвестиційних проєктів є невід'ємною складовою стійкого розвитку підприємств. Системний підхід до виявлення, аналізу та мінімізації ризиків дозволяє підприємствам покращувати фінансові показники, зміцнювати ринкові позиції та забезпечувати стабільний економічний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Кобиляцький Л. С. Управління проєктами: Навч. посіб. К.: МАУП, 2002. 200 с.: іл. - Бібліогр.: с. 193-196.
2. Пікус Р. В. Управління фінансовими ризиками: Підручник. К.: Знання 2010. 560 с.

Annotation: The article discusses the main stages of risk occurrence in project activities, their impact on the efficiency of the enterprise's economic activity and possible methods of minimisation. The key categories of risks are highlighted. Particular attention is paid to risk management strategies, including their identification, assessment, monitoring and application of mitigation tools.

Keywords: project activities, project risk, risk, risk management.

Науковий керівник:
Франчук І.Б.

канд. екон. наук, доцент
кафедри менеджменту і бізнес-адміністрування,
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів